

ΘΑΝΑΤΟΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΟΥ

Διήγημα

Αυτή τὴν ἱστορίαν τὴν ἀφιερώνω 'ς ἐσέν' ἀπλὴ καὶ ἀγράμματη γυναῖκα, 'ς ἐσὲ καυμένη Χα-
ραυγή! Τὴν ἄκουσ' ἀπ' τὸ στόμα σου καὶ κύ-
ταξινὰ τὴν κρατήσω, κι' ὅσο πιστὰ μπορούσα,
γιὰ νὰ εἶμαι ἀντίπαλος δικός σου. Γιατί κι' ὅταν
μιλᾷς ἐσύ, ἔνας λαὸς ὁλόκληρος τὰ λόγια σου
σ' τὰ ψιθυρίζει. Κάθε

σου ἱστορία, χωρὶς νὰ
τὸ καταλαβαίνει, τοῦ
Γένους εἶνε ποίημα.
Δὲν εἶσαι γυναῖκα, εἴ-
σαι ἡ Φῆμη ἡ διαλα-
λήτρα· δὲν ἔχεις τί-
ποτε σαρκικό, εἶσαι
ψυχὴ μονάτη, τὰ μά-
τια σου ποτὲ δὲν ἡ-
συχάζουν, ποτὲ δὲ
σκοτιδιάζουν. "Ὅσα
λές, τὰ βλέπεις ὁλο-
ζώνταναν μπροστά σου·
κι' ὅσα βλέπεις, κα-
θὼς τὰ βλέπ' ἡ Φαν-
τασία τὰ θεωρεῖ. Γι'
αὐτὸ εἶνε καὶ τὰ λόγια
σου ὁλοζώνταναν, σο-
φὴ κι' ἡ γλώσσά σου,
ἀπλὴ κι' ἀγράμματη
γυναῖκα. Μὲ μαγνη-
τίζουν τὰ μάτια σου
καὶ μὲ μαγεύουν τὰ
λόγια σου, καὶ νοιώθω
κἄτι τι ποῦ μέρα τὴν

ἡμέρα μὲ δένει πηδὸν σφιχτὰ μ' ἐσένα. 'Εσὺ μὲ
πρωτοτραγοῖδης μωρὸ 'ς τὴν κούνια· τὰ ὑστε-
ρὰ τὰ λόγια ποῦ θ' ἀκούσω 'ς τὴν κλίνη τοῦ
θανάτου θέλω νὰ βγοῦν ἀπ' τὸ δικό σου στόμα!

Κανεὶς δὲν ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ, ὅλοι ἀγρυπνοῦ-
σαν, ποῦ νὰ κλείσουν μάτι τέτοια χρονιαρά νύ-
χτα! Νύχτα τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς. "Ὅτι
πέρασαν τὰ μεσάνυχτα, βουβαὶς ἡ καμπάνες καὶ
'ς τῆς τρεῖς ἐκκλησιολαίς τοῦ Θαλασσοχωριοῦ
σωπαίνουν κ' ἡ καμπάνες γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ
πάθη, σὰ νᾶχουν κι' αὐταὶς ἀνθρώπινη ψυχὴ καὶ
δὲ μπορούν ἀπ' τὸ βαθὺ καυμὸ τους οὔτε νὰ ξε-
φωνίσουν. Μόνο τὰ ξύλινα τριτσώνια ξεκουφαί-
νουν τὸν κόσμον 'ς τῶν παιδιῶν τὰ χέρια· τρέ-

χουν τὰ παιδιὰ, κι' ἀπὸ γειτονιά σὲ γειτονιά, κι'
ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα, καὶ τὰ χτυποῦνε μὲ κακὸ
καὶ μὲ φωνές: «"Ὡρα γιὰ τὴν ἐκκλησιά!" "Ὡρα
γιὰ τὴν ἐκκλησιά!" Κ' οἱ λιγοστοὶ ποῦ ἀπομέ-
νουν βάρυπνοι, πετιοῦνται ξαφνισμένοι καὶ τρέ-
χουν 'ς τὸ παράθυρο, θαρρώντας πῶς γλυκοχα-
ράζει καὶ πῶς περνά-
ει κάτω ὁ 'Επιτάφιος.

Γιὰ τὴν ἀγάπην τοῦ
Χριστοῦ μιὰ φορὰ τὸ
χρόνον, τῇ Μεγάλῃ
Παρασκευῇ, βουθαίνο-
ντ' ἡ καμπάνις τοῦ
Θαλασσοχωριοῦ, ἐκεί-
ναις μόνο· γιατί ἀπ'
ἄκρην 'ς ἄκρην τὸ Θα-
λασσοχώρι σπκῶνεται
'ς τὸ πόδι, γιὰ τὴν
ἀγάπην πάλι τοῦ Χρι-
στοῦ, μιὰ φορὰ τὸ
χρόνον, τῇ νύχτῃ τῆς
Μεγάλης Παρασκευῆς.

'Ετσι κ' ἐκεῖνη τῇ
νύχτῃ γυναῖκες κι'
ἄντρες, ἄλλοι χῶρια
κι' ἄλλοι μαζώχτοί,
ἐθγαίναν ἀπ' τὰ σπί-
τια, ἀπὸ τοὺς καφε-
νέδες, καὶ σκορπίζον-
ταν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, κατὰ
τῆς ἐκκλησιαιῆς. 'Η περ
πατησιαὶς βαρυχτυ-

ποῦσαν 'ς τὰ καλντερίμια κι' ὁλοένα ἐμάκρανε τοὺς
ἄχους ὁ ἀντίπαλος τῆς νύχτας. Κ' ἡ νύχτα, δρο-
σοστάλαχτη ἀπριλιάτικη, μ' ἓνα φρεγγαριὸν νυστα-
σμένο ποῦ πάει νὰ βουσιλέψῃ καὶ χύνει ἀχνότερη
γι' αὐτὸ τὴ λάμψιν τοῦ 'ς τὰ μαῦρα καὶ ξασθέστωτα
παληρόσπιτα, καὶ 'ς τὰ στραβά σκακάμια, ποῦ,
λίγη, περισσὴ, ποτὲ κ' ἡ λάσπη δὲν τοὺς λείπει.
'Η ἐκκλησιαὶς ὁλόφωταις, μὲ πόσταις ὀρθάνοιχταις.
Κἄπου κἄπου ξεχύνονταν ὡς ἔξω ἡ φωνὴ τοῦ ἀνα-
γνώστη, πρὶν ἀρχίσουν οἱ Θῆρηροι. 'Αλλὰ τὸ με-
γάλο τὸ πανηγύρι γίνετ' ἀπ' ἔξω ἀπ' τῆς ἐκ-
κλησιαίς. Γύρω σὲ φωτιαὶς μεγάλας θεμεμέναις
μὲ βετσίνα, μὲ κλιματόξυλα, μὲ σανίδια, μὲ φρό-
καλα, μὲ σκαφίδια καὶ μὲ κορίνια τῆς μπουγά-
δας, καὶ κἄπου κἄπου μ' ὁλόκληρο παρχυρόφυλλο,

Η Μ. ΔΟΥΚΙΣΣΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΤΗΣ

— άλλοίμονο 'ς τὰ χαμηλά σπιτάκια καὶ 'ς τῆς ἀσυλλόγισταις νοικοκυραῖς τῇ νύχτᾳ ἐκεῖνῃ! — γύρω σὲ φωτιαῖς τοῦ κόσμου τὰ παιδιὰ καὶ τὰ παλῶπαιδα, καὶ μέσα 'ς τὰ παιδιὰ καὶ ἄντρες μὲ μουστάκια, πηδοῦνε, τρέχουν, ἀλαλάζουν, δαιμονίζονται καὶ ἀστραποβολοῦν 'ς τὰ σκότη καὶ βροντοχτυποῦν 'ς τὴν ἡσυχίᾳ ἢ σαλιόρες καὶ τὰ χοντρά χαλκούνια — Σῶσον, Κύριε! — καὶ ἡ τρακατροῦκες καὶ τὰ χαῖμαλιά, μὲ τέχνη καμωμένα ἀπὸ καλάμια καὶ ἀπὸ χοντροχάρτα, καὶ γεμισμένα μὲ μπαρουτι, μὲ μπαρουτι ἀτέλειωτο. Δίσκος γιὰ τὸ μπαρουτι γύριζε μέσα 'ς τῆς ἐκκλησιαίς. Ἄντρες καὶ παιδιὰ, φωτοκαίγονταν μ' ἐκεῖνα, τῆς φωτιάς τὰ σῖνεργα, γιὰ τὴν καλὴ χρονιά. Μπαρουτι μύριζε τὸ Θαλασσοχώρι καὶ οἱ ἐνωρίταις μὲ τοὺς ἐνωρίταις στέκονταν ἀμὰν γιὰ πόλεμο.

Δὲν ἦταν μόνον ἡ ἐκκλησιαὶς ἀνοιχταῖς τὴν ὥρα ἐκεῖνῃ. Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ πρόβαλλε μισανοιγμένο κἄνα μαγειρείο, κανένας καφενές. Ὅσο νάρθ ἡ ὥρα ποῦ θὰ βγῇ ὁ Ἐπιτάφιος, ὡς τῆς τρεῖς τὸ πρωτὸ ὅλος ὁ κόσμος δὲ μπορούσε νὰ περνᾷ τὴν ὥρα του ὁλόρθος μέσα 'ς τὴν Ἐκκλησιάν! Μ' ἕνα βαρὺ γλυκὸ, μὲ ἕνα μεζὲ καὶ δυὸ ρουφιξιαῖς πυργιώτικο κρασί καταπιάνεται κανεὶς ὕστερ' ἀπ' τὴ νηστεία καὶ παίρνει δύναμι γιὰ νὰ συντροφέψῃ τὸν Ἐπιτάφιο. Κ' ἔτσι σιγὰ σιγὰ ἡ παρέαις τραβιούνταν κατὰ τῆς ἐκκλησιαίς μὲ δροσισμένο στομάχι. Τελευταία εἶχε ξεχαστῇ 'ς τὸ κρασποῦλειο τοῦ Ψημένου μιὰ συντροφιά χαρούμενη ὁ Μῆτρος ὁ Ρουμελιώτης, ὁ Γιαννάκος ὁ Ταρνάναμας, ὁ Μάρκος ὁ Κανίνιας καὶ τὸ παιδί τῆς Χαρίταινας, ποῦ κανεὶς δὲν τῶκχαζε μὲ τ' ὄνομά του, ὅσο ποῦ καὶ τὸ ἴδιο τὸ ξέχασε καὶ ἄκουγε μόνο σὰν τὸν φώναζαν ἡ Ταρία Ταρέλα. Κ' οἱ τέσσαρες θαλασσινοὶ ὁ πρῶτος εἶχε ψαροκάϊκο, ὁ δεῦτερος δούλευε 'ς τὸ ψαροκάϊκο τοῦ πρώτου, ὁ τρίτος ταξίδευε μὲ τῆς μαούναις καὶ ἡ Ταρία Ταρέλα ἦταν ψαράς. Καὶ οἱ τέσσαρες εἰκοσιπέντε χρόνων καὶ ἀδερφομένοι ἀπ' τὰ μικρά τους χρόνια. Τὸ κρασί καὶ ἡ κουβέντα τοὺς ἄναψαν τὸ κεφάλι, καὶ ἂν δὲν ἦταν Μεγάλῃ Παρασκευῇ, θὰ τῶτκουζαν. Τὸ τραγοῦδι μισαγαλινὸ, ἀπαλὰ ἀπαλὰ καὶ ἀθέλητα, ξεφύτρωνε 'ς τὰ χεῖλη τους τέτοια νύχτα. Στὰ ὕστερὰ κατὰλαβαν πῶς ἄργησαν. Στὸν Αἰ-Νικόλα, λίγα ποδάρια παρέκει ἀπὸ τὸ κρασποῦλειο, ἄρχισαν καὶ ἔψελναν «Αἰ γενεαὶ αἰ πᾶσαι». Ὁ Ψημένος ἔστειλε 'ς τὸ φτερό γιὰ νὰ κλείσῃ. Πετᾷχτηκαν 'ς τὴ στιγμή. Βρέθηκαν 'ς τὸ δρόμο.

— Μωρὲ ξέρασα τὰ βεγγαλικά, φωνάζει ὁ Κανίνιας.

Τὰ βεγγαλικά τὰ εἶχαν γιὰ νὰ τανάψουν 'ς τὸν ἐπιτάφιο.

— Στὰ πόδια τοῦ τραπεζιοῦ τὰπίθωσα, ξερβᾷ 'ς τὴν ἀγκωνή, λέει ὁ Μῆτρος· στάσου καὶ 'ς τὰ φέρνω.

Καὶ βιαστικὸς ἔκαμε νὰ γυρίσῃ 'στὸν καφφενέ. Μὰ γυρίζοντας γλυστράει 'στὸ πεζοῦλι ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ξεπλύνεται μακρὸς πλατὺς, καὶ γκόπ! ἀκούστηκ' ἕνας ξερὸς κρότος.

Τρία ξεροσκαστὰ γέλοια ξέφυγαν ἀπ' τὰ στόματα τοῦ Μάρκου, τοῦ Γιαννάκου, καὶ τῆς Ταρίας, καὶ μιὰ φωνή, ἕνα Σκοτώθηκα ἀπ' τὸ στόμα τοῦ Μῆτρος.

— Καλά, ἀδερφέ, ποῦ σκοτώθηκες! σήκω τώρα μήπως χτύπησες;

— Μωρὲ σκοτώθηκα! δὲ μπορῶ νὰ σηκωθῶ! δὲ μὲ πιστεύετε;

Καὶ μ' ἕνα βογγητὸ τελείωσεν ὁ λόγος του, καὶ ἡ φωνὴ ἐχύθηκε παραπονιάρικα, ῥαγισμένη, 'σὰ νᾶχε πάθει ἀπὸ τὸ πένσιμο καὶ αὐτὴ. Κ' ἔφτασε 'ς τ' αὐτιά τους ἡ φωνὴ του τόσο λυπητερή, βαθεῖα βγαλμένη ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδια, τόσον ἔξαφν' ἀλλαγμένη ἀπ' τὸν πόνο, ξεψυχισμένη, ποῦ τοὺς περὶχυσεν ἰδρωτὰς καὶ τοὺς τρεῖς. Εἶδαν πῶς δὲν ἦταν χωρατά.

— Μωρὲ Μῆτρο! μπόρεσαν μόνο νὰ ξεφωνίσουν, καὶ ἔτρεξαν νὰ τὸν πιάσουν, νὰ τοῦ δώσουνε χέρι γιὰ νὰ σηκωθῇ.

— Ἔτσι γιὰ τὸ τίποτε παραπάτησα.. γλύστησα.. νά! σὲ μιὰ φλοῦδ' ἀπάνου λεμονοκόμματο θὰ ἦταν.. νὰ πάθω τέτοιο κακό.. Ἀχ! σκοτώθηκα!

Καὶ πὶὸ σιγὰ καὶ πὶὸ παραπονετικὰ ἔλεγεν ὅ,τι ἔλεγε Πάλεψε νὰ σηκωθῇ μόνος του, δὲ μπορούσε τὸν ἀνασῆκωσαν οἱ ἄλλοι.

— Κουράγιο, Μῆτρο!

Ὁ Μῆτρος δὲ μπορούσε νὰ σταθῇ 'ς τὰ πόδια του· τῶνα του πόδι, τὸ δεξί, δὲν τῶνοιωθε πιά γιὰ πόδι, τοῦ ρκίνοταν σὰν ἀπὸ σίδερο, τοῦ στέκονταν ἀσάλευτο. Τὸν κρατοῦσαν ἀπ' τῆς μασχάλαις. Ὁ Ψημένος εἶχε κλείσει τὸ μαγαζὶ καὶ ἐστέκοταν καὶ αὐτὸς γιὰ νὰ βοηθήσῃ. Παράπερα ἡ φωναὶς τῶν παιδιῶν ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιάν σκορπιούνται καὶ βοῦζουν· ξεσποῦν 'ς τὸν ἀέρα τὰ χαλκούνια καὶ ἡ νύχτα ἀστράφτει, βροντᾷ καὶ σφυρίζει, καὶ ρίχνει βροχὴ ἀπὸ σπίζαις. Ἀπὸ τῆς πόρταις καὶ τὰ παράθυρα τ' Αἰ-Νικόλα τ' ἀναμμένα κεριὰ καὶ ἡ λαμπάδες τοῦ Ἐπιταφίου φαντάζουν σὰν ἀστέρια· δροσερὰ παιδιάτικα ψαλίσματα ξεχύνονται: «ὦ γλυκύ μου ἔαρ, γλυκύτατόν μου τέκνον, ποῦ σοῦ ἔδωκε τὸ κάλλος»;

— Νὰ τὸν πᾶμε 'ς τὸ σπίτι.

— Κράξε τῆς μάνας μου, Κανίνια, εἶνε 'ς τὴν ἐκκλησιάν.

— Καλὰ λές. Κανίνια, τράβ' ἀπ' τὴν πίσω πορτοπούλα· μίλα τῆς κλησάρισσας νὰ τῆς πῇ πῶς τὴ γυρεύουν· ἔτσι μὲ τρόπο.

— Μὴ τὴν τρομάξῃς, βρε ἀδερφέ, τὴ γυναῖκα· πές της πῶς τὴ γυρεύει ὁ Μῆτρος.

Ἡ χήρα ἡ Δήμαινα, ἡ μάνα τοῦ Μῆτρος, ἦταν

ἔς τὴν ἐκκλησιά· βροῦσκονταν ἀπὸ βραδύς ἐκεῖ μὲ τῆς ἄλλαις τῆς γυναῖκες· εἶχε ξενοχτίσει τὸν Ἐπιτάφιο. Ἐχασε τὸν ἄνδρα τῆς προτοῦ νὰ φτάσῃ ἔς τὰ μισοκοπίσματα. Κι' ἀπὸ τότε, ἀντίο χρυσὸ κοντογοῦνι καὶ φέσι κατακόκκινο μὲ τὸ φουντωτὸ παπᾶζι. Μέσα ἔς τὸ σπῖτι δὲν κάθονταν παρὰ γιὰ νὰ κυττάξῃ τὸ Μῆτρο, τὸ γυῖο τῆς τὸ μονάκριβο, καὶ δὲν ἄφινε τὸ σπῖτι παρὰ γιὰ νὰ κυττάξῃ τ' ἀμπελάκι ποῦ τῆς ἄφισεν ὁ μακαρίτης. Γιὰ νὰ πᾶρ ἔς τὰ ἀμπελάκι περνοῦσε ἀπὸ τὰ μνήματα, καὶ κάπου κάπου ἀναβεν ἓνα κερί, κ' ἔκαιγε λίγο λιθάνι ἔς τὸν τάφο τοῦ μακαρίτη. Κ' ἦταν γυναῖκα τῆς δουλειᾶς, ἄξια γυναῖκα. Κι' ὅταν μεγάλωθεν ὁ γυῖός τῆς καὶ ταξείδεψε μὲ τὰ καίκια — τὴν τέχνη τοῦ πατέρᾳ — κι' ἀγάλια ἀγάλια μὲ τὸν γονέων τὴν εὐχὴ καὶ τὴ δική του προκοπὴ ἀπόχτησε δικό του καϊκάκι, τότε ἡ χήρα ἡ Δήμαινα σὰν νὰ τὸ συλλογίσθηκε πῶς πολὺ πῶς ἦταν χριστιανή· τὸ ξεπεταροῦδὶ τῆς τὸ γυνιάσθηκεν, ἔπρεπε νὰ γυνιασθῇ καὶ γιὰ τὴν ψυχὴ τῆς. Κι' ἀπὸ τότε ζύγωνε συχνότερα ἔς τὴν ἐκκλησιά· κι' ὅσο ποῦ ἔφευγαν τὰ χοῦνια — τὰ εἶχε πατήσει τὰ ἐξήντα — τόσο θεοφοβοῦμενον ἔνοιωθε τὸν ἑαυτὴ τῆς. Ὅμως, νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, περσότερο ἔτρεμε τὰ μάγια καὶ τὰ ζωτικά, χωρὶς κι' αὐτὴ καλὰ νὰ τὸ καταλαβαίνει.

— Κυρὰ Δήμαινα, σὲ γυρεύουν ἔξω, τὸ παιδί σου . . . τραβῶντας τὴν ἀπ' τὸ φόρεμα τῆς ψιθύρισε ἔς τ' αὐτὴ ἡ κλησάρισσα.

— Τὸ παιδί μου! καὶ τί νὰ μὲ θέλῃ; δὲν πρόφτασε νὰ τὸ συλλογισθῇ καὶ νὰ! μπροστὰ τῆς ὁ Μάρκος ὁ Κανίνιας, ξεσκούφωτος καὶ λαχανιασμένος.

— Τίποτε, κυρὰ Δήμαινα, τὸ πόδι τοῦ στραγγούλισεν ὁ Μῆτρος.

Ξεπεταχτήκεν ἡ γρηᾶ, σούσουρο γίνηκε τριγύρω τῆς, ἄρχισαν ἡ γυναῖκες τὰ ψιθυρίσματα. — Σιωπὴ, γυναῖκες, ἔκοιζαν μὲ θυμὸ οἱ ἐπίτροποι. Ἀλλὰ ποῦ νὰ σωπάσουν. Κᾶτι ἔτρεξε· τί στοαγγούλισμα ἦταν αὐτό; κάποιος θὰ κᾶηκεν ἀπ' τὰ χαλκοῦνια· κάποιος θὰ μαχαίρώθηκε. Στὴ στιγμὴ μαθεύτηκε τὸ πᾶμμα· ἔς τὴ στιγμὴν ἡ μιστὴ ἐκκλησιὰ εἶχεν ἀδιάσει! Ποῦ νὰ κρατηθῇ ὁ κοσμάκης! Τὴν ἐκκλησιὰ τοῦ τῇ βρῖσκει πάλι, μὰ τέτοια, Θεὸς νὰ μᾶς γλυτώνη, δὲ γίνονται κάθε μέρα.

— Μάτια μου, μάτια μου, ὁ Χριστὸς! ὁ Χριστὸς! φώναζε τρέχοντας ἡ γρηᾶ. Κι' ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴν ἐκκλησιὰ βλέπει ἐκεῖ μπροστὰ τῆς τὸ παιδί, ὀρθὸ κι' ἀκουμπιστὸ ἔς τὸν τοῖχο. Τὸν παράστεκαν οἱ σύντροφοι, κι' ἄλλοι πεντέξι.

— Δὲν εἶνε τίποτε, μάνα, παρχαπάτησα, κ' ἔπασα καὶ χτύπησα λιγάκι ἔς τὸ γόνατο. Πᾶμε ἔς τὸ σπῖτι νὰ βάλω ἀπάνου τίποτε. Μιὰ μεγάλη πέτρα ξεπλάκωσε τὰ στῆθη τῆς φτωχῆς. Ἐ-

θανε μὲ τὸ νοῦ τῆς χειρότερα, καὶ ἴσ' ἂν τὸν εἶδε μπροστὰ τῆς ἔτσι ὀρθό, ἔς τὸ μισοσβυσμένο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ξανάσανεν.

— Ὁ Χριστὸς! ὁ Χριστὸς! κακὴ ὥρα, παιδί μου!

Καὶ δὲν ἤξερε πῶς ὁ Μῆτρος δὲ μπορούσε νὰ κρατηθῇ ἔς τὰ πόδια τοῦ, καὶ πῶς ὁ ἴδιος εἶχε πῇ ἔς τὰ παιδιὰ:

— Βάλτε με ν' ἀκουμπήσω ἔς τὸν τοῖχο, γιὰ νὰ μὴ μὲ ἰδῇ ἄξαρνα ἡ μάνα μου καὶ φοβηθῇ.

Κ' ἐκεῖ ποῦ τόλγην αὐτό, μέσα ἔς τὸ νοῦ τοῦ εἶπε καὶ κᾶτι ἄλλο ποῦ δὲ βγῆκε ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ. «Πῶς θὰ μὲ ἰδῇ ἡ Φροσύνη!»

Ἡ Φροσύνη ἦταν ἡ ἀρραβωνιαστικιά τοῦ.

Κρατῶντας καὶ ξεσέρνοντας κι' ἀνασηκώνοντες τὸν πήγενε ἔς τὸ σπῖτι. Ἐκείνη τῇ χρονίᾳ ἡ χήρα ἡ Δήμαινα, ὁ Μάρκος ὁ Κανίνιας, ὁ Γιαννάκος ὁ Ταρνάμακας κ' ἡ Ταοῖα Ταρέλα δὲ χάρηκαν ἐπιτάφιο. Ξημερώθηκαν ἔς τὸ κρεβάτι τοῦ Μῆτρο. Δὲν ἔκλεισε μάτι, πονοῦσε, μούγκριζε σὰν ταῦρος. Τὸ πόδι τοῦ ἐπρίζοταν, ἐπρίζοταν, γίνηκε μιὰ κολῶνα!

Ἐπειτα συνέχεια

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΝ Τῷ ΩΚΕΑΝῷ

Ο ΤΡΟΠΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σ. 145.

Τὸ αἶσθημα ὑφ' οὗ κατεῖχοντο δὲν ἦτο ἡ πληξίς, ἣν ὁ Λεοπάρδης ἀποκαλεῖ τὸ μέγιστον τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων, ἀλλ' ἀποβλάκωσις τις ἀξιοθρήνητος, ἐκδηλουμένη διὰ γενικῆς καταπτώσεως τῶν βλεφάρων, τῶν παρεῖων, τῶν χειλέων, ὡς νὰ ἦσαν οὐχὶ ἐκ σαρκὸς ἀλλ' ἐκ κρέατος βοκστοῦ. Μεταξὺ τῶν μᾶλλον βρασνιζομένων εὗρον τὸν Γενουήνσιον, ὅστις ἴστατο βλέπων ἀτενῶς τὴν μηχανὴν μὲ μορφήν, εἰς ἣν δὲν διεκρίνετο πλέον οὐδ' ἡ ἐλαχίστη θνήσκουσα λάμψις διανοίας. — Τί κάμνετε ἐδῶ; τὸν ἠρώτησα. Πῶς; δὲν ὑπῆγατε εἰς τὸ μαγειρεῖον; — Πρὸ δολίγου ἤμην ἐκεῖ, μοὶ ἀπήντησε· τίποτε νέον δὲν ὑπῆρχεν... ἴσως αὔριον ἔχομεν μακαρόνια· ἀλλὰ δὲν εἶνε βέβαιον. Καὶ μοὶ ἐξήγησε διατί ἴστατο ἐκεῖ παρατηρῶν τὴν μονότονον κίνησιν ἐνὸς ἐμβόλου· εἶχεν αὐτὸς ἰδιαιτέραν ὅλως θεωρίαν περὶ τῆς ἀνίας. — Παρετήρησα, ἔλεγεν, ὅτι ἡ ἀνία προσέρχεται ἐκ τοῦ νὰ μὴ δύναται τις νὰ πράξῃ ἄλλο παρὰ νὰ σκέπτεται δυσάρεστα πράγματα. Λοιπὸν διὰ ν' ἀποδιώξῃ τὴν ἀνίαν, δὲν ὑπάρχει ἄλλο μέσον παρὰ νὰ μὴ σκέπτεται διόλου, ὅπως καὶ τὰ κτήνη. Διὰ τοῦτο στέκω ἐδῶ ἀκίνητος παρατηρῶν τὴν ἀνάβασιν καὶ τὴν κατὰβασιν τοῦ ἐμβόλου αὐτοῦ. Βαθμηδὸν, ἐν διαστήματι εἰκοσι λεπτῶν περιπίπτω εἰς κατὰστασιν ἐντελοῦς ἡλιθιότητος, γίνομαι σωστὸν κτῆνος· τότε δὲν σκέ-